

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Dredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

MINISTRSKA KRIZA.

Situacija.

S. — Dunaj, 16. decembra. Navzlic temu, da je bila včeraj plenarna seja državnega zbora ter da je z ozirom na današnjo razpravo proračunskega provizorija zbranih na Dunaju mnogo poslancev, v zbornici včeraj ni bilo opaziti one živahnosti, kakršna je vladala v kuluarjih v preteklih dneh. Težišče situacije se je preselilo v tihe sobe posameznih klubov in pa v zatišja privatnih stanovanj posameznih poslancev. Na stotine moči je na delu, da reši zamotano štrno sedanjega položaja, ki vlada med strankami in ki ga posamezne stranke dostikrat skušajo medsebojno paralizirati.

Poljaki in Čehi.

Kakor strela je udarila včeraj med nemške nacionalce vest, da imajo Poljaki in Čehi tajne konference o političnem položaju, ki imajo namen, ne le doseči skupno postopanje v zadevi vodocestnih zakonov, v kateri zadevi so tudi Čehi zelo prizadeti, ker veljajo vodocestni zakoni iz leta 1901 tudi za češke dežele, temveč pač tudi vse bolj dalekosežni namen. Včeraj se je sicer z ozirom na nemir, ki se je radi tega pojavil v nemškonacionalnih vrstah, s poljske strani to dementiralo in poudarjalo, da so se udeleženci teh konference pomenkovali le o vodocestnih zakonih. Toda taki dementi so jako poceni in nimajo nikakega vpliva in tudi niso prav nič vplivali niti pri Nemcih. Snočna »Neue Freie Presse« že vidi v tem cel komplot proti Nemcem in ve celo marsikatero podrobnosti iz teh konference. Tako n. pr. pripoveduje, da so se teh konference udeležili tudi Jugoslovani in glede posameznosti ve celo, da je v teh konferencah stavil dr. Šusteršič predlog, da naj se deluje na to, da se razbije parlament.

Slovanski blok (?)

V nemških krogih se zatrjuje, da Poljaki streme za tem, da prevzamejo vodstvo slovanskih strank, kar bi pomenjalo ustanovitev velike parlamentarne slovanske skupine, ki bi v parlamentu vsled svoje mogočnosti postala zelo nevarna sedanji vladni večini. Pri opreznosti pa, ki je karakteristikon Poljakov in poljske politike, danes o taki parlamentarni skupini še ne more biti govora.

Značilno pa je, da sicer jako dobro informirana in oprezna korespondenca »Centrum« snoči zatrjuje, da imajo te konference naravnost namen, pripraviti novo ureditev strankarskega razmerja v parlamentu ter sanirati politično raztresenost v poslanski zbornici. Predvsem gre seveda za kanalsko vprašanje. Veliko vlogo pa igra tudi stremljenje Čehov, pridobiti Poljake za naziranje, da morajo biti Nemci predvsem za pošteno spravo s Čehi, ako hočejo, da se jih ne le s češke, ampak tudi s poljske strani upošteva še nadalje kot resen faktor pri skupnem delovanju. O uspehih teh pogajanj, ki pač

ne bodo mogli prezreti Jugoslovanov, se pa sedaj še ne more razmotrivati.

Parlamentarni kalendarij.

Z današnjim dnem nastopijo parlamentarne počitnice. V današnji seji poslanske zbornice bo sprejet proračunski provizorij. Poljaki bodo glasovali, kakor so se včeraj odločili, proti subvenciji Austro-American in podonavski paroplovbeni družbi. Italijani se bodo glasovanja najbrž vzdržali. Proračunski provizorij pa bo sprejet z veliko večino.

Po novem letu se zopet sestane državni zbor 12. januarja ter bo zboroval vzporedno z delegacijami, vendar na ta način, da bodo tedensko le dve plenarni seji državnega zbora. 28. in 29. decembra se sestanejo delegacije v Budimpešti. Glavno delegacijsko zasedanje pa prične 15. ali pa šele 20. januarja ter bo trajalo daleč v februar. V drugem januarjskem tednu se prične praške češko-nemške upravne konference, od katerih poteka bo odvisna sestava bodoče parlamentarne večine in kakor se z-trjuje tudi sestava bodočega kabineta.

Interesanten intermezzo.

Včeraj dopoldne se je vršila volitev delegatov za Češko. Med češkimi strankami obstoja glede teh volitev kompromis, ki daje češkim klerikalcem v 6 letih dvakrat po en mandat v delegacijah. Napredne češke stranke so sklenile tudi tokrat dati en mandat prof. Masaryku, ki se hoče v prihodnjih delegacijah še obširno baviti z Vašičevo afero. Očividno na pritisk od visoke strani — govori se o Belvedere — pa so zahtevali klerikalci sedaj naenkrat ta mandat zase, tako da bi prof. Masaryku bila odvzeta možnost, nadaljevati to afero, ki je gotovim krogom jako ne ljuba. Prišlo je do bojnega glasovanja, pri katerem pa je klerikalni kandidat dr. Myslivec podlegel. Značilno je, da so Vsenemci in nemški klerikalci glasovali za češkega klerikalnega kandidata.

Zasedanje gosposke zbornice.

S. — Dunaj, 16. decembra. V torek 20. t. m. se snide gosposka zbornica k zasedanju, da reši proračunski provizorij, podaljšanje poslovnškega provizorija ter razne druge manjše in manj važne zakonske predloge. Gosposka zbornica bo zborovala po potrebi tudi še v sredo.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 16. decembra. Po izvršenih volitvah v delegacije se je razpravljalo o zakonski predlogi glede uporabe prebitkov skupnih sirotinskih blagajin, o kateri predlogi je obširno poročal poslanec dr. Ploj. Čehi so bili zlasti proti določbi, da naj se ti prebitki v posameznih deželah porazdele po narodnostnem ključu. Večina pa je sprejela zakon, kakor ga je priporočal poročevalec. — Nato se je sprejel zakon, ki podaljša veljavo zakona o konzularnem sodništvu do konca 31. decembra 1911

Nato se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslanca Beera glede znižanja železniških tarifov za češki premog, katera razprava pa je bila prekinjena ter seja ob pol 5. zaključena.

Prihodnja seja je danes z edino točko dnevnega reda: Proračunski provizorij.

Potovanje cesarja v Budimpešto.

S. — Dunaj, 16. decembra. »Slavische Korrespondenz« zatrjuje, da se pada cesar po božiču v Budimpešto, kjer otvori s prestolnim govorom decembrsko zasedanje delegacij, ki se prične morda 28. decembra. Pri tej priliki bo baje padla tudi odločitev glede sestave novega kabineta.

»Našinec« o političnem položaju.

G. — Olomuc, 16. decembra. Organ moravskih klerikalcev »Našinec« javlja iz Dunaja, da je po informacijah dunajskega poročevalca tega lista gotovo, da bo novi kabinet do 15. januarja že sestavljen, zlasti z ozirom na dejstvo, da se skličejo za 15. januarja delegacije v Budimpešto, pred katere nikakor ne more stapti provizorična vlada, ker bo v teh delegacijah šlo za velike vojaške milijonske kredite. Istočasno se bodo pričele v začetku januarja praške češko - nemške upravne konference, ki bodo izročene posebni permanentni komisiji. Obstoja upanje, da se bo v teh praških upravnih konferencah posrečilo doseči sporazumljenje vsaj glede najvažnejših točk spravnihih pogajanj. Poljaki na Dunaju so po z-trdilu »Našince« na delu, pripraviti Nemce na Češkem do tega, da opuste svoje odklanjajoče stališče.

Razpust državnega zbora (?)

G. — Brno, 16. decembra. »Lidove Noviny« poročajo, da so bili v sredo citirani vsi moravski okrajni glavarji k moravskemu cesarskemu namestniku, da so mu referirali o političnem razpoloženju, ki vlada med ljudstvom. Te konference so trajale cel dan in so bile strogo tajne. »Lidove Noviny« trdijo, da se je cesarski namestnik informiral o političnem razpoloženju na deželi za slučaj, da bi bil državni zbor razpuščen.

Češko - poljske konference.

G. — Praga, 16. decembra. »Narodni Listy« poročajo, da so se poljsko - čeških konference v stanovanju poslanca Kozlovskega udeležili sledeči poslanci: dr. Fiedler, dr. Kramář, Mastalka, Udržal, Zazvorka, dr. Hruban in grof Sternberg s češke strani, za Poljake pa prof. Glombinski, prof. Gorski, prof. Kaszynski in Kozlovski.

K vprašanju češkega cesarskega namestnika.

S. — Praga, 16. decembra. Vesti, ki hočejo vedeti, da bo imenovan za češkega cesarskega namestnika ali sedanji moravski namestnik Heinold, ali pa tržaški namestnik princ Hohenlohe, se v čeških krogih odločno

dementirajo. Coudenhove, sedanji češki cesarski namestnik, ki je sedaj bolan, se za enkrat še vrne na svoje mesto, ter bo na tem mestu ostal gotovo tudi še v času češko - nemških spravnihih konference. V čeških političnih krogih se zatrjuje, da sme priti na Češko le tak namestnik, ki je popolnoma zmožen obeh deželnih jezikov, ter je tudi temeljito vpeljan v češke razmere.

Grof Berchtold naslednik Aehrenthalov (?)

S. — Dunaj, 16. decembra. Z ozirom na dejstvo, da je cesar sprejel včeraj v dolgi avdijenci poslanika v Petrogradu grofa Berchtolda zatrjuje »Slavisches Tagblatt«, da bo grof Berchtold naslednik zunanega ministra Aehrenthala.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo.

S. — Dunaj, 16. decembra. Vlada namerava udeležiti trgovinsko pogodbo s Srbijo s 1. januarjem, in sicer na podlagi pooblastilnega zakona.

Bančni statut v ogrskem državnem zboru.

A. — Budimpešta, 16. decembra. Ogrski državni zbor bo v ponedeljek pričel debato o bančni predlogi. Včeraj so se v seji državnega zbora ogrskega vršili razni razburljivi prizori med opozicijo in vladnimi strankami.

Zasedanje hrvaškega sabora.

S. — Dunaj, 16. decembra. Hrvaški sabor je sklican s cesarjevim lastnoročnim pismom na 20. t. m. k zasedanju.

A. — Budimpešta, 16. decembra. Za 20. decembra sklicani hrvaški sabor bo obravnaval pred vsem indemiteto ter nato razpravljaj o proračunu. Vesti, ki hočejo vedeti, da namerava vlada hrvaški sabor razpustiti, se uradno dementujejo.

Reciprociteta zagrebskega vseučilišča.

T. — Zagreb, 16. decembra. Za nedeljo 18. t. m. nameravani ljudski shod o zadevi reciprocitete zagrebskega vseučilišča se je vsilil že včeraj popoldne ob 5.

B. — Zagreb, 16. decembra. Včeraj popoldne ob 5. se je vršil javni shod, ki ga je sklicalo hrvaško dijaštvo v prilog reciprocitete zagrebske univerze. Bilo je navzočega tam jako mnogo občinstva in skoraj 700 dijakov. Posamezni govorniki so ostro kritikovali postopanje avstrijske vlade, ki se upira, priznati enakopravnost zagrebskega vseučilišča. Drugi govorniki so se pečali z ogrskim poslancem Banffyjem zaradi njegovega govora proti hrvaškim listom. Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva takojšnja rešitev reciprociteta vprašanja, sicer bo začela cela hrvaška javnost odločen boj za rešitev tega vprašanja.

Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo

priredi

v nedeljo, 18. decembra 1910
ob 3. pop. v gostilni g. Antona
Steinmaja na Opekarski cesti

shod narodno-naprednih volilcev in volilk

krakovsko-trnovskega okraja.

Na shodu bosta govorila deželna
poslanca gosp. dr. Ivan Tavčar in
gosp. dr. Karel Triller.

Ker je shod splošno važnega po-
mena, se ga gotovo udeležijo vsi na-
rodno - napredni volilci in volilke
okraja, ki jim je kaj mar lastna ko-
rist.

Zato vsi na shod, da daste pri-
meren odgovor na infamno natolce-
vanje in žaljenje izza klerikalnega
shodiča, ki se je vršil v znani Kotni-
kovi gostilni na Opekarski cesti dne
4. decembra.

Odbor.

S samimi falsifikacijami se bore proti slovanstvu.

Borba Nemcev in pod nemškim
vplivom stoječe naše vlade proti po-
edinim narodom slovanskim in proti
slovanstvu vobče se je v zadnjih le-
tih poostila v toliko, v kolikor je na-
rasla slovanska zavednost in v koli-
kor se je okrepila težnja po slovanski
vzajemnosti.

Največ preglavice povzroča Nem-
cem in vladi mogočno naraslo novo-
slovansko gibanje, v katerem zro
nemški voditelji in avstrijski držav-
niki veliko nevarnost tako za nem-
štvo, kakor tudi za obstoj avstro-
ogrške monarhije.

Kdor objektivno presoja dejan-
ski položaj, bo vedel, da slovansko gi-
banje de facto ni nevarno niti nem-
štvu, še manj pa avstro - ogrski dr-
žavi.

Po čem pa stremi slovansko gi-
banje?

Po ničesar drugem, kakor po
osamosvojitvi od nemškega vpliva in
po kulturni okrepitvi.

Takšne težnje pa nemštvu kot
takemu ne morejo biti pogubne, ra-
zen ako je nemška nadvlada istovet-
na z nemštvom samim.

V tem slučaju so potem slovan-
ska stremjenja v resnici pogubna
nemštvu. Avstriji pogubna pa je slo-
vansko gibanje le, ako se Avstrija
identifikuje z gori navedenim »nem-
štvom« to je z nemško nadvlado nad
narodi slovanskimi.

Nemci v Avstriji se torej boje
za svojo nadvlado, za to so jim dobra
vsa sredstva, da kolikor mogoče ome-
je slovansko gibanje. Ker je v Av-
striji vlada v njihovih rokah, zato je
vladna politika nasproti Slovanom
istovetna z nemško politiko.

Ker so vlada in Nemci uvideli,
da s poštenimi sredstvi ne more za-
treti slovanskega gibanja, so se jeli
posluževati proti Slovanom pomoč-
kov, ki sicer niso moralni, ki pa so po
njihovi sodbi najuspešnejše orožje
proti slovanskim težnjam.

Ta sredstva so laž in obrekova-
nje.

Ta nemško - vladna politika je
bila v vsi svoji nagoti razgaljena zla-
sti v takozvanem Friedjungovem
procesu, kjer se je dokazalo, da so
gotovi krogi operirali z naročenimi
falsifikati.

Vkljub temu, da je bila ta poli-
tika razkrinkana in ožigosana pred
vsem svetom, vendar gotovi krogi še
vedno nadaljujejo svoje delo v istem
pravcu.

Včeraj smo navedli slučaj s srb-
skim listom »Štamp«, kateri se krat-
kim potom podtaknil članek, pisan
v smislu, kakor je bilo to pogodu go-
tovi gospodi na Dunaju.

Danes smo zopet v položaju, da
zabeležimo sličen tak slučaj.

Dne 10. novembra t. l. je imel
nemško - nacionalni poslanec Dober-
nig v delegacijah dolgozven govor,
naperjen zlasti proti novoslovanske-
mu gibanju.

V tem svojem govoru je rekel
med drugimi: »Taktika neoslavizma
meri na to, da okrepi avstrijske Slo-
avnevnihovosovraštvo proti nem-
štvu in ojači njihovo vplivno stališče
v državi. Dva voditelja neoslavizma
— knez Trubeckoj in Pogodin sta v
moskovskem »Jezenedjelniku« javno
izpovedala, da je mogoče odstraniti
zapreko, ki jo tvori Avstro - Ogrska
Rusiji na zgodovinskem potu proti
Carigradu, vzpričo trenutne slabosti
Rusije samo s pomočjo avstrijskih
Slovanov in s poslovanjem avstro-
ogrške monarhije.

V isti številki istega lista se po-
vdarja, da so mase češkega naroda
pridobljene za Rusijo, da, celo za
eventualno rusko gospodstvo na Če-
škem. To je avtentičen prevod iz ru-
skega lista. Ne pripominjam nobene
besede več. Vse ono je pisano v
»Moskovskem Jezenedjelniku« št. 25
z dne 27. junija 1909.

Z ozirom na ta Dobernigov go-
vor priobčujemo knez Gregorij Tru-
beckoj, ki je tudi urednik moskov-
skega »Jezenedjelnika«, v listih iz-
javo, v kateri konstatuje, da je Do-
bernig dotične citate, navedene v
svojem delegacijskem govoru dne
10. novembra t. l., enostavno podtak-
nil »Jezenedjelniku«, zakaj v št. 25.
tega lista z dne 27. junija 1909., ki jo

navaja Dobernig, sploh ni dotičnih
citiranih stavkov.

Torej zopet falsifikat s prozor-
no tendenco!

Ali se res naši Nemci in njim
bliže stoječi krogi ne morejo drugače
boriti proti Slovanom kakor z lažjo
in falsifikati?!

Dr. Šusteršič — Janus.

Ni tiskarska pogreška, ampak
hoteli smo napisati namesto Janez
— Ivan, rimskega boga z namenom
»Janus«. Znano je namreč, da so
stari Rimljanje častili v posebnem
templju boga miru in vojne Jana. Ta
bog je bil tako upodobljen, da je imel
sicer eno glavo, a dva obraza! — Ako
pomislimo, da je politično delovanje
dr. Šusteršiča na cesarskem Dunaju
vse drugačno, nego doma v Ljubljani,
potem z vso opravičenostjo lahko
trdimo, da ima tudi vodja klerikal-
nih Slovencev — dva politična obra-
za. Škoda, da nimamo več »Brene-
lja«, ki je prinašal pokojnega Dež-
mana z »prokletimi grabljami« —
gotovo bi tudi Šusteršiča narisal po
njegovih zaslugah!

Počena posoda — počen groš.

»Tagespost« št. 326 od 26. no-
vembra 1910 piše: »Der sich mini-
strabel dünkende Obstruktionist Dr.
Šusteršič war das erste Opfer der
neuen Konstellation; er wurde kur-
zerhand in die Ecke gestellt, wie
eine gesprungene Vase ... etc. Ako
povemo še, da so ga razni slovanski
listi opisovali kot »moža brez pod-
stavka«, dalje kot »diktatorja brez
bergle« itd., sedaj lako se pristavimo,
da je postal dr. Šusteršič za južnoslo-
vansko politiko — »počen groš«, ki
našemu kmetu nič ne velja!

Vseslovanska pevska zveza.

Ožji odbor slovanskega kongre-
sa v Sofiji je proučil predloge glede
ustanovitve vseslovanske zveze pev-
skih društev ter sklenil delovati na
to, da se tekom prihodnjega leta pri-
redi v Belgradu velik vseslovanski
koncert, ki bi se ga udeležilo tisoč in
tisoč članov raznih slovanskih pev-
skih društev. Ta koncert bi se naj po
možnosti priredil v času, ko se bo v
Belgradu vršil kongres vseslovanske
časnikarske zveze. Člani sofijskega
slovanskega kongresa, ki so izproži-
li misel o prireditvi vseslovanskega
koncerta v Belgradu, so istočasno
stavili tudi predlog o ustanovitvi
vseslovanske pevske zveze. Ta načrt
je že na pragu svojega uresničenja.
Sestavljena so že pravila, ki se v
najkrajšem času dopoljujejo zvežam
slovanskih pevskih društev, oz. po-
sammim društvom v zemljah, kjer še
nimajo pevskih zvez. Smoter vseslo-
vanske pevske zveze je spoznavanje,
populariziranje in negovanje slovan-
ske pesni. Vseslovanska pevska zve-

za bo torej pospeševala idejo medse-
bojnega zblizanja slovanskih narod-
ov potom pesmi, tega najzanesljivi-
vejšega sredstva za uresničenje veli-
kih idej. Po pravilih zveze se bodo
razpisovale vsako leto nagrade za
najboljše slovanske skladbe.

O vseslovanskem časnikarskem kon-
gresu.

Vesti, da se bo prihodnje leto vr-
šil vseslovanski časnikarski kongres
tako po veliki noči in sicer v Bu-
dimpešti, so popolnoma neresnične.
Na letošnjem kongresu v Sofiji je
bilo sklenjeno, da se vrši vseslovan-
ski časnikarski kongres 1. 1911. v
Belgradu in pri tem tudi ostane. Ta-
kisto tudi vemo docela pozitivno, da
se kongres ne bo vršil takoj po veli-
ki noči, marveč prve dni meseca ju-
lija. Sicer pa se vrši seja glavnega
odbora »Vseslovanske časnikarske
zveze«, na kateri se bo sklepalo o
kongresu, šele prihodnjo soboto v
Pragi, kar najbolj dokazuje, da je
vest o kongresu v Pešti popolnoma
neosnovana.

Tomaž Pavšlar na obtožni klopi.

Danes dopoldne se vrši pred
okrajnim sodiščem v Kranju kazen-
ska obravnava proti Tomažu Pavš-
larju na tožbo kranjskega okrajnega
glavarja Pirca. Kakor čujemo, je
Tomaž Pavšlar obdolžil okrajnega
glavarja v vlogi na neko oblast ne-
častnih dejanj.

»O ženski volilni pravici z ozirom na
novi ljubljanski občinski red.«

Po vsem kulturnem svetu se bo-
ri ženstvo z največjo vneto za poli-
tične pravice. Prirejajo se shodi, ma-
nifestacije, predavanja, peticije itd.
Pri nas pa se za ta vevlačna vpraša-
nja malokdo zanima, dasi so jako
dalekosežnega pomena. Zato je prav
hvalevredno, da priredi nočjo ob 8.
»Splošno slovensko žensko društvo«
javno predavanje o ženski volilni
pravici s posebnim ozirom na novi
ljublanski občinski red. Predava-
nje se vrši v Mestnem domu ter je
povsem informativnega značaja. Za-
to je pričakovati, da se ga udeleži
vse ljubljansko ženstvo brez razloč-
ka. Vstop je prost; sprejemajo pa se
prostovoljni doneski v pokritje stro-
škov.

II. splošni gostilničarski shod.

Po dovršenem shodu v »Mest-
nem domu«, dali so se slikati udele-
ženci v spomin na ta sijajno uspeli
shod, nato pa so se podali v hotel
»Tivoli«, kjer je bilo pripravljeno
kosilo za udeležnike. V okusno deko-
rirani dvorani je sprejemal odbor
udeležnike in gospodične in gospe,
ki so se udeležile zadnjega kuharskega
tečaja, so stregle došlim gostom
s priznanja vredno marljivostjo in
eksaktno točnostjo. Vrsto napitnic je
otvoril gosp. Kenda, poudarjajoč, da

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. B.

(Dalje.)

Komaj se je bila Lizika nastani-
la v kampanji, je koj napravila v va-
si pri župniku in pri učitelju obisk in
potem prišla obiskat staro Valjavko.
Prišla je s pretvezo, da je slišala, ka-
ko Valjavka boleha in je vprašala, če
kaj želi in potrebuje, a Valjavka je
čutila, da je to samo pretveza.

Kaj mi hoče? se je vpraševala
Valjavka, gledajoč plaho za odhaja-
jočo Liziko. Nikoli se ni prej zame
zmenila, nikoli je ni bilo v hišo, a
zdaj, ko sem pričala proti Svetlinu,
o katerem pravi Lizika, da je nedol-
žen, pa me obišče in s prijaznim obra-
zom poizveduje, kaj mi je in če mi
more pomagati.

Nekaj dni pozneje je Lizika svoj
obisk ponovila. Zdaj je bila Valjav-
ka prepričana, da morajo imeti ti
obiski poseben namen.

Nekaj mora to dekle o moji
skrivnosti vedeti, je govorila Va-
ljavka sama pri sebi. Ali je takrat
prisluškovala, ko sem jaz govorila z
gospo Olgo? Ali se je Olga pozneje
kako izdala? Nekaj ve to dekle ...

Duševne muke stare Valjavke so
postale neznosne. Časih celo iz po-
stelje ni mogla, a ko je nekaj dni kas-
neje videla Liziko, da zopet prihaja,
je bežala pred njo iz hiše in se skrila
v sosedovem hlevu.

V nedeljo je prišel Sancin obi-
skat svojo hčer in da bi ji napravil
večje veselje, je pripeljal seboj druž-
bo Lizikinih prijateljev in dr. Gre-
benca, ki se ga je Lizika najbolj raz-
veselila.

Od sodne obravnave proti Svet-
linu, ko je dr. Grebenc s tako nežno
obzirnostjo zanjo skrbel, se je Lizika
zavedala, da ga ima rada. Prej je bila
le bolj vesela njegove družbe in ni
slutila, kaj se poraja v njenem srcu.
Zdaj ji je bilo jasno, da ga ljubi.

Ko je stopil z očetovega voza, je
pohitela naravnost k njemu in mu
dala najprej ravnost in ga pozdravila s
tako iskrenim pogledom, da je po-
stalo dr. Grebencu kar toplo pri srcu
in da je sklenil še ta dan izpregovo-
riti odločilno besedo.

Na poroko bo treba sicer še ča-
kati kakih dve leti, je razmišljeval dr.
Grebenc, saj prej ne postanem ad-
junkt, a ker je Lizika še jako mlada,
to pač ni predolg čas.

Lahko je našel priliko, govoriti
z Liziko na samem. Po obedu je po-
čakal na hodniku in jo prosil, naj mu
pokaže znamenito sliko, ki jo je bil
Sancin svoje dni kupil na razstavi v
Benetkah in pred tisto sliko ji je

razodel svojo ljubezen in jo vprašal,
če hoče postati njegova žena.

Poslušala ga je z deklisko sra-
mežljivostjo, a njen srečni obraz mu
je v naprej povedal, kak odgovor ima
pričakovati.

Tudi jaz vas imam od srca rada,
je odgovorila Lizika in se ni nič bra-
nila, ko jo je dr. Grebenc objel in po-
ljubil.

A naenkrat se mu je izvila iz
rok.

Rada vas imam, mu je rekla, ali
vaša žena ne morem postati, do-
kler ...

Moja žena ne morete postati? je
vzkliknil dr. Grebenc ves prestrašen.

Ne — dokler ni moj svak Svetlin
rešen iz ječe.

Ta izjava je dr. Grebenca potrla
pa tudi ozlovoljila. Imel je vtisk, da
misli Lizika dosti preveč na svojega
svaka in dosti premalo nanj, katere-
mu je prav kar zatrjevala, da ga od
srca ljubi.

Kadar bo Svetlin rešen iz ječe,
hočete postati moja žena? je vprašal
zategnjeno. A kdo more sploh upati,
da bo rešen?

Jaz to trdno upam, je rekla Lizi-
ka. Prepričana sem, da je Svetlin ne-
dolžen.

S tem prepričanjem se ne more-
te odpreti vrat njegove ječe. Treba je
dokazov.

Jaz jih dobim, je zaklicala Lizi-
ka. Seveda ne vem kdaj ...

Lahko minejo leta in leta, je za-
vzdihnil dr. Grebenc.

Pomagajte mi, da prej doseževa
svoj namen!

Dr. Grebenc je bil jako nezado-
voljen. Zlasti še zaradi tega, ker v
Svetlinovo nedolžnost sploh ni mo-
gel prav verjeti in je bil prepričan,
da vsa Lizikina prizadevanja ne bo-
do imela uspeha. A dve leti je hotel
počakati in potrpeti, dasi je čutil, da
bo moral odslej pri Liziki najbrž bolj
igrati pravnega svetovaleca, kakor
ljubimeca in ženina. Dasi je bila Lizi-
ka ves dan z njim nad vse prijazna in
niti pred prijateljicami ni prikriva-
la, da ga ima rada, je bil dr. Greben-
cu vendar ves dan pokvarjen.

Naslednji teden je Lizika vso
svojo pozornost posvetila stari Va-
ljavki. Izvedela je, kako se je Valjav-
ka od obravnave proti Svetlinu pre-
menila, kako je postala molčeca in
zamišljena in kako se ogiba ljudi. Te
govorice so utrdile v Liziki mnenje,
da mora Valjavka kaj več vedeti o
Olgini smrti, kakor je pred sodiščem
izpovedala.

Ko bi se mogla za nekaj dni na-
staniti pri Valjavki in jo opazovati
ter se z njo pogovarjati, bi že prišla
celi stvari na sled, a kaj, ko to ni mo-
goče.

Tako je ugibala Lizika in kora-
kala po prostorni obednici gor in dol
cele ure, ne da bi ji prišla rešilna
misel.

(Dalje prihodnj.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 16. decembra. Včerajšnja borza je bila v nekoliko boljšem razpoloženju kakor v sredo. Internacionalni trg se je gibal sicer v jako ozkih mejah, toda lokalne vrednosti so se jako trgovale. Borza je končala v prijaznem razpoloženju. Rente in devize so bile skoraj neizpremenjene.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 15. decembra 1910.

Matežbeni papirji.	Denarji	Diagovski
4% majeva renta	93-60	93 80
4-2% srebrna renta	97-50	97 70
4% avstr. kronska renta	93-50	93 70
4% ogr.	91-95	92 15
4% kranjsko deželno posojilo	96—	97 —
4% k. o. češke drž. banke	94—	95—

Srečke.	Denarji	Diagovski
Srečke iz l. 1860 1/2	226 50	232 50
" " 1864	326—	332 —
" tiske	158 50	164 50
" zemeljske I. izdaje	300—	306 —
" II.	291-25	297 25
" ogrske hipotečne	257-25	263 25
" dun. komunalne	536—	546 —
" avstr. kreditne	536—	546 —
" ljubljanske	95 25	101 25
" avstr. rdeč. križa	92 00	98 50
" ogr. " "	62 50	68 50
" bazilika	43—	47 —
" turške	258 50	261 50

Belice.	Denarji	Diagovski
Ljubljanske kreditne banke	466—	470—
Avstr. kreditnega zavoda	670 25	671 25
Dunajske bančne družbe	555 50	556 50
Južne železnice	118 25	119 25
Državne železnice	750—	751 —
Alpine-Montan	769 —	770 —
Ceške sladkorne družbe	251—	252 50
Zivnostenske banke	278 50	279 50

Valute.	Denarji	Diagovski
Cekini	11-37	11-39
Marke	117-55	117-75
Franki	95-15	95 30
Lire	94 90	95 10
Rublji	253 50	254 50

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 15. decembra 1910.

T e r m i n .

Pšenica za april 1911	za 50 kg	10-96
" » oktober 1911	za 50 kg	10-73
Rž za april 1911	za 50 kg	7-79
Koruza za maj 1911	za 50 kg	5-61
Oves za april 1911	za 50 kg	8-34

E f e k t i v .
Neizpremenjeno.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Orodje za domačo uporabo.

Kladivo, klešče, dileto, sveder in zavijač,

zajamčeno dobre kalivosti

v lepi skrinjici, ki je pripravna za obe-
siti na steno, pošilja proti povzetju za

2 K 80 v

F. Vejdlelek, izdelovalec orodja,
Břevnov pri Prahi. 274

Orodje za domačo uporabo.

**Kladivo, klešče,
dleto, sveder in
zavijač,**

zajamčeno dobre kakovosti

v lepi skrinjici, ki je pripravna za obe-
siti na steno, pošilja proti povzetju za
2 K 80 v

**F. Vejdělek, izdelovalec orodja,
Břevnov pri Prazi. 274**

Vsak petek
sveže morske ribe
pripravljene na laški način
priporoča 272
restavracija pri Lipi v Ljubljani.

Notarskega kandidata
sprejme 279
notar **Kudovernik** v Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1882. 23
registrovana zadruga z omejeno zavezo
v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacije ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije, na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.
Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel 9
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgoške, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prestori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Havnotam menjalnica:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Eskomptira** trgoške menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugni
pisarni. 10
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica št. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki „SLAVIJA“.
Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.
„Ogromni rezervni fond K 48.812.797.— jamči za popolno varnost.“
Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.
Vsa pojasnila daje drage volje 1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Napienjenoi

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.
Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
Ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, **izključena**
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 % obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane lične **domače**
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa **kreditne društvo**. 4